

ZDENĀKOVI NEJEDLĚMU

Bratislava dňa 23. februára 1946

Slovutný pán minister,

ráčte odpustiť, že sa touto cestou obraciam na Vás, a to vo veciach, ktoré v zmysle našich dohovorov mali by byť už definitívne vyjasnené aj pre podriadené orgány. Myslím však, že priamym obrátením sa na Vás dosiahnem najrýchlejšie vyriešenie žiadostí, ktoré Vám prednesiem.

Jednou boľavou záležitosťou je uznávanie štúdia poslucháčom slovenskej národnosti, ktorí boli nútení študovať na nemeckých, resp. maďarských vysokých školách najmä preto, že na Slovensku tie odbory študovať nebolo možno. Boli ste taký láskavý a pozmenili ste svoj pôvodný výnos v tom zmysle, že niet zásadných námietok, aby sa poslucháčom slov. národnosti takéto štúdiá uznávali (čís. j. A 132.722/45-V/1). Tak štúdium banského inžinierstva spočiatku vôbec nebolo možno študovať na našej Vysokej škole technickej, neskôr boli otvorené prvé dva ročníky; inak boli nútení študovať v cudzine (Nemecku, Juhoslávii a potom v Chorvátsku). Obrátili sa na mňa naši poslucháči z Moravskej Ostravy, že sa im robia ťažkosti pri uznávaní tohto štúdia v cudzine alebo dokonca, že sa im nemá uznať. Prosím o láskavý zákrok v tejto veci v zmysle vyššie citovaného Vášho výnosu.

A ešte jedna páľčivá záležitosť. Ráčite vedieť, že máme nedostatok na našich vysokých školách učiteľských síl. Viem, že ani u Vás nie je ich nadbytok. Usilovali sme sa niektorých vysokoškolských profesorov, ktorí boli v pomníčovských časoch oddisponovaní, získať späť, ale ako ráčite vedieť, dosť neúspešne. Zostali sme vtedy aspoň pri tom, že prinajmenšom budú u nás i naďalej pôsobiť tí profesori, ktorí tu pôsobia dosiaľ. Bohužiaľ, prejavujú sa stále snahy profesorských zborov v Brne a v Prahe odlákať nám tu účinkujúcich českých profesorov. Keby

sa to uskutočnilo, niektoré naše fakulty, prípadne odbory boli by vo svojom pôsobení úplne ohrozené. Prosím Vás preto, pán minister, aby ste vyrozumeli profesorské zbory, že aspoň do tých čias, kým sa nájde vhodná náhrada, (aby) od týchto snáh upustili, alebo ak niektorý profesorský zbor bude chcieť po-
volať profesora u nás pôsobiaceho, nech predtým oznámi tento svoj úmysel Vášmu Ministerstvu a nášmu Povereníctvu a nech vyčká naše spoločné stanovisko v tej veci.

Ďakujem Vám srdečne za láskavé porozumenie v týchto veciach a zostávam s najsrdečnejšími pozdravmi

Váš
L. Novomeský

Prvú žiadosť minister asi splnil (odpoveď nemáme k dispozícii). Pri druhej môžeme len konštatovať, že z pôvodného veľmi správneho úmyslu — získať pre rozvíjajúce sa slov. vysoké škostvo vynikajúcich českých odborníkov — zostávali trosky. Povereníkovi sa však podarilo udržať v Bratislave aspoň tých profesorov, čo tu už pôsobili.